

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

5" вересня 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фактори впливовості усної масової комунікації

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша - англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Фактори впливовості усної масової комунікації». - Одеса: ОНУ, 2022. – 15 с.

Розробник: Пеліван О.К., к. філол. н., доцент кафедри
теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № 1 від "25" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Ніна КРАВЧЕНКО

Погоджено з гарантом ОПШ

«Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська

Ніна КРАВЧЕНКО

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "26" серпня 2022 р.

Голова НМК

Тетяна ТЕЛЕЦЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

Ніна КРАВЧЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

Ніна КРАВЧЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
<p>Загальна кількість: кредитів – 3/3</p> <p>годин – 90/90</p> <p>змістових модулів – 1/1</p>	<p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки</p> <p>Спеціальність - 035 – філологія</p> <p>Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська</p> <p>Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</p>	<i>Дисципліна вільного вибору</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	3-й
		<i>Семестр</i>	
		6-й	6-й
		<i>Лекції</i>	
		-	-
		<i>Практичні</i>	
		36 год.	14 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	76 год.
		Форма підсумкового контролю	
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є вдосконалення загальної лінгвістичної та комунікативної підготовки студентів.

Основними завданнями курсу є проінформувати студентів про основні особливості функціонування усної масової комунікації та її факторів впливовості; сформувані в студентів світогляд щодо основних теорій масової комунікації, її засобів та типів, а також представити феномен масовокомунікаційного впливу як комунікативного процесу з його видами та факторами.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетенція: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

а) **загальних (соціально-особистісних) (ЗК):**

- **ЗК05.** Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК06.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

б) **спеціальних (фахових, предметних) (СК):**

- **СК02.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- **СК06.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську та українську мови в усній та письмовій формі, у різних типах і регістрах масового спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- **СК12.** Здатність до організації ділової комунікації.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен вміти:

- **ПРН 02.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- **ПРН 03.** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- **ПРН 06.** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- **ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фактори впливовості усної масової комунікації

Тема 1. Поняття про масову комунікацію. Еволюція, форми та формати масової комунікації.

Тема 2. Види та фактори масової комунікації. Використання масової комунікації в різних форматах.

Тема 3. Поняття про маси та масові настрої. Стихійні і штучні маси. Фази існування маси.

Тема 4. Професіонали масового спілкування. Типи комунікантів у масовій комунікації.

Тема 5. Поняття про масокомунікаційний вплив. Основи масокомунікаційного впливу.

Тема 6. Види масокомунікаційного впливу: масове зараження, масова сугестія та масова маніпуляція.

Тема 7. Поняття про технологію масокомунікаційного впливу. Концептуальні засади масокомунікаційних технологій.

Тема 8. Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування.

Тема 9. Ефекти в масовій комунікації. Ефективність та ефект. Ефективність та дієвість. Види ефектів у масовій комунікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	<i>Очна форма</i>					<i>Заочна форма</i>				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Фактори впливовості усної масової комунікації										
Тема 1. Поняття промасову комунікацію. Еволюція, форми та формати масової комунікації.	10	-	4	-	6	12	-	2	-	10
Тема 2. Види та фактори масової комунікації. Використання масової комунікації в різних форматах.	10	-	4	-	6	12	-	2	-	10
Тема 3. Поняття про маси та масові настрої. Стихійні і штучні маси. Фази існування маси.	10	-	4	-	6	12	-	2	-	10
Тема 4. Професіонали масового спілкування. Типи комунікантів у масовій комунікації.	10	-	4	-	6	9	-		-	8
Тема 5. Поняття про масокомунікаційний вплив. Основи масокомунікаційного впливу.	10	-	4	-	6	9	-	2	-	8
Тема 6. Види масокомунікаційного впливу: масове зараження, масова сугестія та масова маніпуляція.	10	-	4	-	6	9	-		-	8
								2		

Тема 7. Поняття про технологію масокомунікаційного впливу. Концептуальні засади масовокомунікаційних технологій.	10	-	4	-	6	9	-	-	8
Тема 8. Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування.	10	-	4	-	6	9	-	-	8
Тема 9. Ефекти в масовій комунікації. Ефективність та ефект. Ефективність та дієвість. Види ефектів у масовій комунікації.	8	-	2	-	6	7	-	2	6
Підсумкове заняття	2	-	2	-	-	2	-	2	-
Разом змістовим модулем 1	90	-	36	-	54	90	-	14	76
Усього годин	90	-	36	-	54	90	-	14	76

5. Теми семінарських завдань

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
1	Тема 1. Поняття про масову комунікацію. Еволюція, форми та формати масової комунікації.	4	2
2	Тема 2. Види та фактори масової комунікації. Використання масової комунікації в різних форматах.	4	2
3	Тема 3. Поняття про маси та масові настрої. Стихійні і штучні маси. Фази існування маси.	4	2

4	Тема 4. Професіонали масового спілкування. Типи комунікантів у масовій комунікації.	4	2
5	Тема 5. Поняття про масокомунікаційний вплив. Основи масокомунікаційного впливу.	4	
6	Тема 6. Види масокомунікаційного впливу: масове зараження, масова сугестія та масова маніпуляція.	4	2
7	Тема 7. Поняття про технологію масокомунікаційного впливу. Концептуальні засади масокомунікаційних технологій.	4	
8	Тема 8. Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування.	4	2
9	Тема 9. Ефекти в масовій комунікації. Ефективність та ефект. Ефективність та дієвість. Види ефектів у масовій комунікації.	2	
10	Підсумкове заняття (за переліком питань для поточного контролю (Розділ 11)).	2	2
Разом:		36	14

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
1	Тема 1. Реферат на тему: «Розвиток масової комунікації (МК)». План реферату: 1) Еволюція МК; 2) Форми та ормати МК; 3) Природа та характер МК.	6	10

2	Тема 2. Реферат на тему: «Види та фактори масової комунікації». План реферату: 1) Масмедійна, рекламна, PR-, пропагандистська та агітаційна комунікація; 2) Особистісні, інструментально-технологічні та ситуаційні фактори МК.	6	10
3	Тема 3. Доповідь на тему: «Поняття про маси та масові настрої». План доповіді: 1) Визначення мас; 2) Види мас. Стихійні і штучні маси; 3) Масові настрої; 4) Суспільна думка, масова свідомість та масова поведінка.	6	10
4	Тема 4. Доповідь на тему: «Професіонали масового спілкування». План доповіді: 1) Поняття про професійного комуніканта (ПК); 2) Професійний і соціальний аспекти діяльності ПК; 3) Типи комунікантів у масовій комунікації: агітатор, журналіст, іміджмейкер, піарник, педагог, політик, прес-секретар, пропагандист, публіцист, редактор, рекламіст.	6	8
5	Тема 5. Реферат на тему: «Масовий вплив як комунікаційний процес». План доповіді: 1) Поняття про масокомунікаційний вплив (МК); 2) Основи масокомунікаційного впливу; 3) Професійні та концептуальні засади МК.	6	8
6	Тема 6. Доповідь на тему: «Види масокомунікаційного впливу». Міні-план доповіді: 1) Масове зараження; 2) Масова сугестія; 3) Масова маніпуляція.	6	8
7	Тема 7. Доповідь на тему: «Технологія масокомунікаційного впливу». План доповіді: 1) Поняття про технологію масокомунікаційного впливу; 2) Концептуальні засади масокомунікаційних технологій; 3) Види масокомунікаційних технологій.	6	8
8	Тема 8. Реферат на тему: «Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування». План реферату: 1) PR-технології; 2) Рекламні технології; 3) Пропагандистські технології; 4) Технології нових медіа як протипага масокомунікаційним технологіям.	6	8
9	Тема 9. Доповідь на тему: «Ефекти в масовій комунікації». Міні-план доповіді: 1) Ефективність та ефект; 2) Ефективність та дієвість; 3) Види ефектів у масовій комунікації.	6	6
Разом:		54	76

9. Методи навчання

Словесні: пояснення, бесіда, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація.

Практичні: написання рефератів, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.

10. Форми контролю та методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання доповідей та рефератів. Підсумковий контроль: залік.

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національ-ною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано	90 – 100 / A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Зараховано	85 – 89 / В	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
	75 – 84 / С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано	70 – 74 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
	60 – 69 / E	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.

Не зараховано з можливістю повторного складання	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вмiє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для поточного контролю

1. Масова комунікація (МК) як явище.
2. Еволюція МК. Основні етапи.
3. Новітній період розвитку масового спілкування.
4. Природа та характер масової комунікації.
5. Система та структура масової комунікації.
6. Форми та формати масової комунікації.
7. Види масової комунікації.
8. Масмедійна, рекламна, пропагандистська, агітаційна та PR-комунікація.
9. Особистісні, інструментально-технологічні та ситуаційні фактори масової комунікації.
10. Визначення і модель МК.
11. Поняття про маси. Види мас.
12. Стихійні і штучні маси. Масифікація. Натовп і публіка. Масова аудиторія.
13. Масові настрої. Суспільна думка. Масова свідомість і поведінка.
14. Професійні комуніканти в системі масового спілкування.
15. Професійні і соціальні аспекти діяльності професійних комунікантів.
16. Основні типи комунікантів у масовій комунікації: агітатор, журналіст, іміджмейкер, піарник, педагог, політик, прес-секретар, пропагандист, публіцист, редактор і рекламист.
17. Професіоналізація комунікаторів як основа масокомунікаційного виробництва.
18. Поняття про масокомунікаційний вплив як комунікаційний процес.
19. Основи масокомунікаційного впливу.

20. Концептуальні та професійні засади масокомунікаційного впливу.
21. Види масовокомунікаційного впливу.
22. Масове зараження, масова сугестія та масова маніпуляція.
23. Масокомунікаційний вплив та концептуальні засади масовокомунікаційних технологій.
24. Види масокомунікаційних технологій.
25. Інтерактивні технології спілкування.
26. PR-, рекламні, інформаційні інтерактивні та пропагандистські технології.
27. Засоби, методи, техніки масокомунікаційного впливу.
28. Поняття про ефективність та дієвість.
29. Поняття про ефект. Види ефектів у масовій комунікації.
30. Міф як результат масової комунікації.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Очна та заочна форма навчання

<i>Поточний контроль</i>					<i>Загальна оцінка</i>
<i>Змістовий модуль № 1</i>					
T1	T2	T3	T4	T5	100
100	100	100	100	100	
T 6	T7	T8	T9		
100	100	100	100		
<i>Залікове завдання</i> 100					

Загальна оцінка – це середнє арифметичне від суми балів за поточний контроль.

Здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання (див. Розділ 11. Питання для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також

може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни «Фактори впливовості усної масової комунікації».

Силабус навчальної дисципліни «Фактори впливовості усної масової комунікації».

14. Рекомендована література

Основна

1. Єнін М. Н. Соціологія масової комунікації. Луганськ : Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2012. 168 с.

2. Костенко Н. Медіа-динаміка: тренди і відхилення // Вектори змін українського суспільства / За ред. В. М. Ворони, М. О. Шульги. Київ : Інститут соціології НАН України, 2014. С. 326–348.
3. Яремчук С. С. Соціологія масової комунікації. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 248 с.
4. Boyd-Barrett O. Media Imperialism: Continuity and Change. Lanham : Rowman & Littlefield, 2020. 344 p.

Додаткова

1. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник / За науковою редакцією В. В. Різуна. К.: Центр Вільної Преси, 2010. 258 с. <https://www.aup.com.ua/uploads/TMbook.pdf>
2. Косюк О. Теорія масової комунікації: навч. посіб. / О. М. Косюк. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. 384 с.
<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/10031/1/kosiuk%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0%201.pdf>
3. Різун В.В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. галузі 0303 “журналістика та інформація” / В.В. Різун. К.: Видавничий центр “Просвіта”, 2008. 260 с.
https://www.researchgate.net/publication/308796925_Teoria_masovoi_komunika_cii

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Єнін М. Н. Масова комунікація // Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/>
2. Велика українська енциклопедія: <https://vue.gov.ua/%D0%9C%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F>